

Toelichting

In het beleidsplan is de visie van de gemeente neergelegd op het terrein van schuldhulpverlening en schulddienstverlening. Het onderscheid tussen schuldhulpverlening en schulddienstverlening is te maken door te kijken naar de mate van dienstverlening. Is er sprake van het puur en alleen financieel ondersteunen van mensen met schulden, waarbij het oplossen van de schulden het (enige) doel is, dan doelen we op schuldhulpverlening. Als er sprake is van een ruimere dienstverlening, waarbij ook de achterliggende oorzaak van de schuldenproblematiek meegenomen wordt, spreken we van schulddienstverlening. Het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid staat centraal.

Deze beleidsregels gaan zowel over schuldhulpverlening als schulddienstverlening. Met name over de toelating, uitsluiting en voorwaarden om in aanmerking te komen. Achterliggende gedachte is dat Sluis behoefte heeft aan heldere spelregels: de burger weet wat de voorwaarden zijn voor toelating tot de schuldhulpverlening en waaraan hij zich dient te houden en de gemeente weet op haar beurt welke verplichtingen zij aan de burger mag opleggen en wanneer zij de toegang tot de schuldhulpverlening kan verlenen, weigeren of beëindigen. Vanaf het moment dat de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking is, valt de schuldhulpverlening (in de praktijk), ook onder het regime van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarom is het van belang om juridische regels te hebben met betrekking tot de toegang tot de schuldhulpverlening, het opleggen van verplichtingen en het weigeren van hulp.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1   Begripsbepalingen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2   Doelgroep

Conform de visie staat schuldhulpverlening in beginsel open voor alle inwoners van Sluis van 18 jaar en ouder. Hieronder vallen ook zelfstandig ondernemers.

Artikel 3   Toegang en aanbod

In lid 1 is aangegeven dat het college schuldhulpverlening verleent indien het college schuldhulpverlening noodzakelijk acht. Op deze manier wordt enerzijds recht gedaan aan het beleidsmatige uitgangspunt van de eigen verantwoordelijkheid. Daar waar de burger in staat moet worden geacht om de (dreigende) schuldenproblematiek zelf aan te pakken en te regelen, kan schuldhulpverlening achterwege blijven. Anderzijds wordt middels dit lid, evenals lid 2, recht gedaan aan het beleidsmatige uitgangspunt dat schuldhulpverlening selectief en gericht ingezet dient te worden. Daar waar sprake is van een schuldenpakket dat zich niet laat regelen, kan een aanvraag worden geweigerd.

Lid 2 regelt wanneer er daadwerkelijk een aanvraag wordt ingediend voor schuldhulpverlening. De aanvraag wordt pas ingediend als er een melding heeft plaatsgevonden door de inwoner en/of door een (betrokken) hulpverlener. Als uit deze melding de noodzaak tot schuldhulpverlening blijkt, ontvangt de inwoner een aanvraagformulier en een brief met in te leveren bewijsstukken. Door het aanvraagformulier te ondertekenen en in te leveren vraagt de inwoner officieel schuldhulpverlening aan en wordt een intakegesprek ingepland. Op basis hiervan wordt een hulpverleningsplan opgesteld dat ondertekend dient te worden door de inwoner. De inwoner wordt nu cliënt en ontvangt een formele brief (beschikking) met het besluit van het college. Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep open.

Lid 3 toont de kern van schuldhulpverlening nieuwe stijl: een gerichte en selectieve toepassing van schuldhulpverlening. Het gaat om maatwerk. De inzet van producten kan per situatie verschillen. Er worden

4 factoren genoemd die bepalen in welke mate de gemeente één of meerdere producten schuldhulpverlening aanbiedt:

- a) zwaarte en/of omvang van de schulden;
- b) individuele omstandigheden;
- c) sociale omgeving van cliënt;
- d) houding en gedrag van cliënt (motivatie);

Lid 4 geeft de verschillende vormen van dienstverlening en hulpverlening aan, te weten:

Dienstverlening en vroegsignalering

- a) vroegsignalering en preventie: in de gemeente Sluis worden betalingsachterstanden met betrekking tot de huur, nutsvoorzieningen en premie ziektekostenverzekering digitaal gesignaleerd en geregistreerd. Op basis van deze signalen worden inwoners actief benaderd om te onderzoeken of ze dienst- en hulpverlening willen en/of nodig hebben. Dit met als doel om problematische schulden bij inwoners preventief (vroegtijdig) aan te kunnen pakken.
- b) informatie en advies: inwoners kunnen kosteloos en vrijblijvend een (informatie)gesprek aanvragen om hun financiële situatie te verbeteren. Mogelijke onderwerpen van gesprek zijn "Startpunt Geldzaken"; een online budgethulp, de vrijwillige burgeradviseurs die kunnen helpen met de administratie van de inwoner en preventief budgetbeheer. Waar nodig wordt doorverwezen naar derden.

Schuldhulpverlening

- c) crisisinterventie: interventie met als doel de crisis (dreigende huisuitzetting en/of afsluiting van elektriciteit/gas/water) af te wenden om vervolgens via een schuldhulpverleningstraject de algehele financiële problematiek aan te pakken.
- d) stabilisatie: een afgesproken periode met de inwoner met als doel om de algehele financiële situatie inzichtelijk te maken en het budgetplan in evenwicht te brengen.
- e) schuldregeling: het inventariseren van de algehele schuldenproblematiek waarna door bemiddeling met schuldeisers tot een minnelijke / wettelijke schuldregeling of saneringskrediet wordt gekomen. Voor het tot stand brengen van een schuldregeling maakt het college gebruik van de diensten van een derde partij namelijk PLANgroep Nederland.

f) (basis)budgetbeheer en coaching: het beheren van de inkomsten en uitgaven met als doel garantie te bieden dat betalingen tijdig worden gedaan en geen nieuwe schulden ontstaan gedurende het schuldhulpverleningstraject. Het inzetten van coaching heeft als doel de financiële zelfredzaamheid van de inwoner te vergroten.

g) nazorg: een afgesproken periode met verschillende contactmomenten na afloop van het traject om te toetsen of de persoon zelfredzaam is en er voor te zorgen dat er geen nieuwe schulden ontstaan.

Het college besluit over schuldhulpverlening door het verzenden van een beschikking naar de cliënt. Een bijlage bij deze brief is het hulpverleningsplan waarin staat welke dienst- en/of hulpverlening de cliënt krijgt en wat het college verwacht van de cliënt.

Artikel 4 Wacht- en doorlooptijd

In dit artikel is vastgesteld op welk moment de mondelinge of schriftelijke hulpvraag wordt vastgesteld. Ook het proces rondom vroegsignalering is hier geregeld.

Artikel 5 Verplichtingen

Met dit artikel wordt de eigen verantwoordelijkheid van de hulpvrager voorop gesteld. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van mensen zelf om tijdig de benodigde informatie te geven (lid 1) en medewerking te verlenen (lid 2). Dit zowel in de fase van aanvraag als gedurende de looptijd van een traject. Wat betreft de verplichting tot medewerking zijn in lid 2 een aantal verplichtingen benoemd. Dit is geen limitatieve opsomming.

Artikel 6 Weigeren en beëindigen

Indien de cliënt niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 5, kan het college besluiten om schuldhulpverlening te weigeren dan wel te beëindigen. Alvorens dat te doen, wordt de cliënt eenmaal een termijn geboden om alsnog, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken. De termijn die hiervoor geldt dient een redelijke te zijn conform de Algemene wet bestuursrecht. Wat redelijk is, hangt samen met het type verplichting. Komt de cliënt ook gedurende de herstelperiode zijn verplichting niet na, dan kan het college besluiten over te gaan tot weigering of beëindiging van de schuldhulpverlening. In het kader van eigen verantwoordelijkheid vereist het opleggen van een hersteltermijn maatwerk. Artikel 6 is geformuleerd als een zogenaamde “kan”-bepaling. Het college heeft de bevoegdheid tot weigering of beëindiging, maar niet de verplichting. Dit geeft het college met name ruimte om van een weigering of beëindiging af te zien, indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. Het college kan ook gebruik maken van de bevoegdheid als de verzoeker verwijtbaar gefraudeerd heeft en de fraude minder dan 5 jaar geleden is vastgesteld. Onder fraude wordt verstaan een opzettelijk handelen of nalaten waarbij misleiding wordt gebruikt om een wederrechtelijk voordeel te behalen ten koste van een bestuursorgaan. De aanwezigheid van fraudeschulden, strafrechtelijke boetes en schadevergoedingsmaatregelen is geen reden om toelating tot de schuldhulpverlening te weigeren. Bij het bepalen van het aanbod schuldhulpverlening wordt rekening gehouden met de mate van opzet, de ontstaansdatum, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke situatie van de verzoeker. Deze schulden komen gezien hun juridische karakter niet voor geheel of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking

waardoor deze na de regeling blijven bestaan. Echter door deze schulden mee te laten lopen in een schuldregeling kan er een oplossing worden geboden voor de aanwezige schuldenproblematiek inzake de overige schulden en wordt tevens al een gedeelte van de fraudeschuld en/of onherroepelijke bestuurlijke boete afgelost. Bij het succesvol verlopen van deze schuldregeling is de schuldensituatie inzake bovenstaande meer beheersbaar en overzichtelijk. In het geval van een strafrechtelijke boetes of schadevergoedingsmaatregel behoort gezien het juridische karakter van de vordering en de daaruit volgende medewerking van desbetreffende schuldeiser, een schuldregeling niet tot de mogelijkheden. Echter kan verzoeker wel worden toegelaten tot de schuldhelpverlening waarbij verzoeker een passend aanbod wordt gedaan. Zo kan er bijvoorbeeld informatie en advies worden geboden of een traject ingezet om de situatie te stabiliseren en beheersbaar te maken.

Artikel 7 Beëindiginggronden

In dit artikel wordt beschreven wanneer schuldhelpverlening kan worden beëindigd. Het artikel laat in ieder geval de werking van artikel 6 onaangetast. De individuele omstandigheden zoals die zijn genoemd in artikel 3 zijn hierop van toepassing. Maatwerk is het uitgangspunt.

Artikel 8 Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden

Dit artikel geeft ruimte aan het college om in bijzondere (lid 1) en/of onvoorziene (lid 2) gevallen af te wijken van de regels zoals neergelegd in deze regeling.

Artikel 9 Inwerkingtreding + citeertitel

Behoeft geen nadere toelichting.